

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnt dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centieme.
Aankondigingen 15 centieme per drukregel.

TONGEREN, DEN 31 AUGUSTUS.

De vrijdenkers en de *Internationale* verroeren zich weer in ons land.

Verleden zondag is te Brussel, in de *Beurs*, Groote Markt, eene meeting van de *Internationale* gehouden, waarin gehandeld werd over de werkstaking der mechanismakers.

Te Verviers had denzelfden dag eene bijeenkomst plaats van de *solidairen*, op de Andriemont-plaats.

Deze vergadering geschiedde naar aanleiding van een sermoen, in de kerk van Verviers, waarin een priester de heillooze leer van de vrijdenkers, te rechte, had gebrandmerkt. De *solidairen* hebben daarop willen antwoorden, doch niets anders gedaan dan de dogmas en de instellingen der Roomsche Kerk beschimpen.

De *Indépendance*, die altijd zulke groote haest toont om alles op te nemen wat het katholieke vijandig of nadeelig is, zegt, dat verscheidene redenaars zich hebben doen *toewijden*.

Dat verwondert ons niet! Ook in ons land wij weten het genoeg, zijn *communeux*, mischien ook toekomstige petroolgieters, en dat soort van volkje vindt men enkel onder de vrijdenkers, die God en Kerk verloochenen.

De katholieken van Verviers hadden gevreest, dat die vernieuwde geuzenprek in de opene lucht aanleiding zou hebben gegeven tot onlusten. De gendarmerie was verwittigd en hield zich gereed. De heeren vrijdenkers hebben zich echter bepaald bij de voordracht van hunne *zedelijke* en *geleerde* beschouwingen — dat volkje denkt al iets te weten! — en zijn vandaar naar de herberg getrokken.

Landbouw decoratie.

De decoratie van eerste klas is toegestaan aan Mej. Peetermans, weduwe Vanoorbeek, aan MM. J. Bessemans, opzichter en aan G. Joachims, alle drie woonachtig te St-Truiden.

De decoratie van tweede klas is toegestaan aan MM. L. Cartuyvels, landbouwer te Sint-Truiden, L. Thyssens, opzichter te St-Truiden, Smets, id., A. Langenaken, herder en Mej. Leunen te Zepperen.

Wij vernemen dat de jacht in de provincie Limburg, aanstaanden donderdag, 7 september, zal plaats hebben.

Men schrijft ons uit Hoesselt:

Wij komen alhier de aangename prijsuitdeeling, in de meisjesschool bij te wonen. Kluchtige en leerzame fabels, samenspraken, gezangen werden beurtelings knap en kunstig voorgedragen en uitgeoefend.

Groot was de vreugde der kinderen toen zij hare vlijt en leernaamheid van het gansche jaar met schoone prijzen beloofd zagen. Deze prijzen bestaan in nuttige boeken en fraaie en sterke kleedingstukken.

Eer aan de zusters van Maria, die deze kinderen onderwijzen en opvoeden; die, met een groot geduld, haren jongen geest met nuttige kennissen vervullen, haar hart aan de deugd vormen en haar van jongs af de plichten leeren die zij in de wereld te volbrengen hebben, plichten waarvan haar bestendig geluk afhangt.

Eer en lof bijzonderlijk aan de edele mevr. de Moffarts die de oorzaak van al dit goed is. Zij immers heeft deze school daargesteld en zij spaart geene kosten om ze te onderhouden en te doen bloeien. Die instelling, waardoor vele kinderen naar ziel en lichaam gelukkig worden, bekroont mevrouw's milde gunsten. De Hemel schenke deze gulhartige Dame nog vele jaren te leven, om haar menschlievend werk voort te zetten en een schitterend voorbeeld van liefdadigheid aan de rijken der aarde te geven.

Een hevige brand is verleden dinsdag om 5 uren uitgebroken, bij M. Duchateau te Lanaken. De brouwerij en de stokerij zijn geheel in asch gelegd. De gebouwen waren verzekerd voor 30,000 fr. Het hooi, de granen, in een woord, alle voorraad die zich in magazijn bevond is verbrand. Men heeft niets kunnen redden dan een gedeelte van het hooi en strooi. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Men schrijft uit Verviers, 29 augustus: Zaterdag avond, rond 7 ure, werd er een gedeelte der koolmijn de *Chartreuse* eensklaps overstroomd. Twee werklieden verloren hierbij het leven; de anderen, in tijds verwittigd, hebben zich kunnen redden.

— De oogstberichten uit Frankrijk zijn zeer gunstig, al de granen zijn er overvloedig en van goede hoedanigheid; de tweede klaversnee en 't nagras zijn uitmuntend ten gevolge der latere regens. De aardappels, de kern- en strenfuiten, druiven en beetwortels zullen allen een overvloedigen opbrengst geven.

— Men begint in eenige waalsche gemeenten het nut van het aanleeren der vlaamsche taal te begrijpen. Zoo lezen wij in den *Moniteur* van heden, dat voor eene plaats van ondermeester in de gemeente Everbeek (Henegouwen) de kennis der vlaamsche taal vereischt wordt.

Buitenlandsch nieuws.

M. Vitet heeft in zitting der nationale Vergadering, lezing gedaan van het verslag der commissie van onderzoek des wetsontwerps ter verlenging der machten van den heer Thiers.

Wij hebben dat nieuw voorstel reeds doet kennen. Men heeft gewis daarin bemerkt, dat de President der Republiek zijn gezag en zijne macht uitoefent onder het oppergezag der Vergadering, welke de waarchtge soevereine macht blijft.

De beraadslaging over dat nieuw voorstel moet thans te Versailles plaats hebben. Heden schrijft men vandaar, dat de beslitselen des verslags van M. Vitet, geene der verschillende partijen voldaan hebben, en dat M. Thiers zelf zijn misnoegen daarover uitgedrukt heeft. De republikaanse linkerzij zou reeds beslist hebben eenparig tegen dat voorstel te stemmen, en men verwacht er zich aan belangrijke en levendige beraadslagingen in de zitting der nationale Vergadering.

Er is kwestie, in de plaats van het uitvoerend bewind, zoo als hetzelfde door 't verbond van Bordeaux ingericht is geworden, een *triumviraat* of driemanschap te doen optreden, samengesteld uit maarschalk Mac-Mahon, generaal Changarnier en president Grévy.

Andere leden der Vergadering hebben de denkwijze vooruitgezet van M. Grévy het presidentschap der Republiek aan te bieden.

Eindelijk heeft men er ook aan gedacht om den hertog van Aumale tot het bestuur der zaken te roepen, 't zij als Voorzitter der Republiek, 't zij als luitenant-generaal.

Zoo als men zich zal herinneren, is het onder dezen laatste titel, dat de graaf van Artois, in 1814, en de hertog van Orleans, in 1830, aan het hoofd des gouvernementen werden geplaatst.

Het eerste dier ontwerpen heeft men onmogelijk beschouwd, voor wat de practijk betreft.

Drie hinderpalen treden hier in den weg. Het is eerst en vooral stellig, dat ieder der drie personen, die het driemanschap zouden moeten samenstellen, zullen weigeren.

Maarschalk Mac-Mahon is de verhevenste verpersoonlijking van de krijgseere en trouwbaarheid. Men zal zich herinneren dat hij de kandidatuur heeft geweigerd welke hem inden Loiret was aangeboden, ten einde zich buiten alle politieke verwickelingen te kunnen houden, en zich geheel en al aan zijne plichten van soldaat te kunnen toewijden.

Generaal Changarnier heeft den ouderdom bereikt, waarop de belangloosheid de karakters boven alle persoonlijke heerszucht moet verheffen. Zij, die den naam van den schibaren generaal hadden uitgesproken, hebben er dan ook spoedig van afgezien.

Blijft nog M. Grévy. Maar M. de voorzitter van de Kamer is, eerst en vooral, een oprecht en overtuigd republikaan. Nooit zal hij de hand leenen aan combinaties, welke tot het herstel eener monarchie zouden kunnen leiden.

Indien wij goed ingelicht zijn, zou hij het aanbod, hem gedaan door een jong afgevaardigde der rechterzijde, doodeenvoudig van de hand hebben gewezen.

Wat M. den hertog van Aumale betreft, voor hem is de moeilijkheid nog grooter, en zijn naam vooruitgezet door eenige der ongeduldigste leden der Orleansisten-partij, heeft aanstands wege de legitimisten een grooten wederstand gevonden. Deze kandidatuur, welke tegen haar eene coalitie zou zien tot stand komen van de legitimisten, de gematigde republikaanen en de georderde republikaanen, zou geene kans hebben om door de Vergadering te worden aangenomen.

M. de hertog van Aumale zou er zeker niet in toestemmen het bewind in dergelijke voorwaarden, in aanwezig van de pruisische bezetting en de gevaren des burgeroorlogs, te aanvaarden. Deze combinaties bewijzen dat er buiten den

vrede, welke ons tot hiertoe behoeft heeft tegen alle gevaren, ook nog machteloosheid en tegeerdsloosheid bestaat.

Luidens 't verhaal van 't blad *le Français*, zouden de zaken, op den laatsten oogenblik, eensklaps van gedaante kunnen veranderen. Verscheiden leden der meerderheid schijnen van plan te zijn de republikaanse grondwet des jaars 1848, met eenige noodzakelijke wijzigingen ter aanvaarding voorstellen. Op deze wijze, zou de President door de Vergadering genoemd worden, na de stemming eener nieuwe Constitutie. Naar men zegt, zouden eenige voorname leden der linkerzijde gunstig gezind zijn om een voorstel in dien aard te ondersteunen.

Iets zekers is, dat de republikaanse linkerzijde stellig weigert zich met de uiterste linkerzijde te vereenigen voor den eisch van onbinding der nationale Vergadering; iets wat op dezen oogenblik gewis zeer ontijdig en gevaarlijk zoude zijn.

Honderd negen vrouwen, aangehouden ten gevolge van den opstand van Parijs, op dit oogenblik opgesloten in de centrale gevangenis van Clermont (Oise) hebben zich tot den heer Tolain, als afgevaardigde van Parijs, gewend, niet om genade, maar wel om rechtters te bekommen. Sinds drie maanden opgesloten, zonder er over hun beslist wordt, vragen zij dat dit feit op de tribunaal der nationale vergadering worde gebracht.

Alhoewel geene nieuwe ontwikkeling den toestand in Frankrijk is komen verergeren, blijft er de spanning nog altijd groot. De overdrevenen der rechterzijde ontveinen hunne vijandige gezindheid jegens het hoofd van het uitvoerend gezag niet meer. Zij werken voort om den heer Thiers moede te maken; echter denkt men dat zij in hunne pogingen niet zullen slagen. Men gelooft over het algemeen, dat de vergadering met tegenstaande de oppositie der rechterzijde, het gewijzigd voorstel van den heer Rivet zal aannemen. De rechterzijde zou pogingen blijven aanwenden om op de dagorde de beraadslaging van het voorstel Rivet te brengen, voor die van het voorstel Rivet.

Luidens het dagblad *Le Temps*, zou de graaf van Chambord aan de legitimistische afgevaardigden den raad hebben gegeven geen anderen president der Republiek te kiezen dan den heer Thiers.

Ziehier de statistiek van den oogst in Frankrijk voor het jaar 1871: De tarweoogst is zeer goed in 3 departementen, goed in 23, redelijk in 19, middelmatig in 34 en in Algerië en eindelijk zeer slecht in 10. De haveroogst is zeer goed in 30 departementen, goed in 42, redelijk in 7, middelmatig in 5 en in Algerië, slecht in 1, zeer slecht in 1. De roggeoogst is zeer goed in 8 departementen, goed in 60, redelijk in 11, middelmatig in 2; 8 departementen brengen weinig of geene rogge voort. De garstoogst is zeer goed in 26 departementen, goed in 46, redelijk in 8, middelmatig in 1, slecht in Algerië, 8 departementen brengen weinig of geene garst voort. De Côte-d'or wordt gerangschikt als hebbende opgeleverd eene middelmatigen oogst in tarwe, eene zeer goeden in haver, in rogge en in garst.

EEN GESPREK MET VON BISMARCK.

De correspondent uit Gastein, van de *Daily Telegraph*, vertelt in dezer voege, eene samenspraak welke hij met prins von Bismark zou gehad hebben. Wij stappen over de inleiding en laten hem het woord:

— Prins, het is overbodig u te zeggen dat gansch Europa thans de oogen op Gastein gericht heeft en zich verontrust over hetgene er geschiedt.

— Welnu, men neemt er baden.

— En vervolgens?

— Gij zijt altijd dezelfde! zegde de prins. Welnu ik zal het u zeggen: De koning (voor den heer von Bismark is het nog altijd koning) en ik zijn wezenlijk voor de baden gekomen; maar wij waren maar al te gelukkig oostenrijksche ambtenaars te ontvangen, om hun over onze meeste hoogachting en toegenegenheid te verzekeren. Met Oostenrijk hadden wij nooit twist, zelfs dan wanneer de ongelukkige oorlog van 1866, losbrak. Wij hebben Oostenrijk verslagen en hebben slechts een nederig rantsoen van twee miljoen geëischt. Alles is vergeten en vergeen en wij hebben even veel belang om samen vriend te blijven. 't Is in deze hoedanigheid dat wij ze ontvangen en door hen ontvangen worden. Wij wenschen steeds vriend te zijn met Oostenrijk; met Frankrijk waren wij nooit vriend en zullen het nooit zijn kunnen.

— Ik vraag u, prins, of gij weet dat de Fransen, zoo volledig door u verslagen, u met groote bitterheid haten, en van gedacht zijn dat zij u, in korten tijd met meer geluk zullen kunnen aanvallen?

— Noch hun volk, noch hunne dagbladen laten ons hier een oogenblik aan twijfen. Maar zij bewijzen hierdoor dat zij nog niet geheel en gansch verslagen zijn. Wij zullen het dan wel verder doen. Zoodanig waar is 't dat wij op dit oogenblik meer troepen op hun grondgebied zenden. Zij vermoorden thans onze soldaten en wij kunnen en willen ze beschermen.

Frankrijk is altijd daar om ons uitstel te vragen voor de betalingen en andere toegevingen; vragen wij iets, dan luidt het antwoord: — Wij hebben geene instructies. Zij hebben niet een politieke man, noch burger, noch militair, en zij weten niets.

Wij zinspeelden op Italië. Volgens den heer von Bismark had Frankrijk groote fouten begaan met de oorlogen van de Krim, van Italië en van Mexico.

— De eenheid van Italië toelaten was zulk eene erge fout als zich onderwerpen aan de eenheid van Duitschland.

Maar, prins, die fout heeft u gebaat, vooral nu, als Thiers de italiaansche gevoelens krenkt.

— Wel zeker, hij drijft Italië in onze armen.

— Het is reeds in uwe armen.

— Iam!

Ik sprak vervolgens over Rusland. De heer von Bismark heeft volle vertrouwen in de oprechtheid van den tegenwoordigen Czaar.

— Het is een man van goede ondernemingen die ze nog niet volledig heeft, — vooral het stelsel van spoorwegen, — een man van vrede, noodwendiglyk van vrede. Rusland is zulk een uitgestrekt gewest, dat alle verdere uitwendige vergrooting niets doen kan dan het verzwakken. Zijne spoorwegen brengen nogtans zijn intrest van kapitaal op.

— Frankrijk zou ten alle prijze een verbond sluiten. De groothertog van Rusland, die te Londen zijn geweest, hebben sterk aangedrongen op de toekomst, die Europa te vreezen heeft.

— Goed, ik begrijp, maar de erfgenaam van eenen troon is nooit dezelfde man, wanneer hij op dien troon geklommen is, en de groothertog zijn enkel de weergalm van ingebeelde geruchten.

Het uur des middagsmaals kwam dit gesprek onderbreken.

De *Pall-Mall Gazette* roept de aandacht op dit gesprek, waarvan het moeilijk is, zegt ze, het gewicht te oerdrijven als het nauwkeurig is weergegeven. De taal van den duitschen Rijkskanselier, wanneer hij van Frankrijk spreekt, is volbedreigingen en kan aanzien worden als een teeken, dat Pruisen besloten heeft Frankrijk in staat van vernedering te houden. Indien het waar is dat er, zelfs heden, een ontwerp bestaat om meer troepen in Frankrijk te zenden, dan is dit zeer ernstig. Wij weten niet, zegde de *Pall-Mall Gazette*, of het fransch gouvernement zich sterk genoeg zal gevoelen om uitleggingen te vragen, maar als wij den toestand van den heer Thiers nagaan, zal het zijn belang en zijn plicht levens zijn, dat het gesprek door den *Daily Telegraph* medegedeeld, bevestigd of gelogenstraft worde.

Engeland.

Frankrijk en Ierland hebben elkander verleden maandag in de Iersche stad Mallow eeuwig trouw gezworen. Graaf de Flavigny en de overige leden der deputatie van het Roode Kruis werden door de burgers dier stad aan de statie ontvangen en door triomfbogen van maagdenpalm (Ierland's zinnebeeld), getooid met fransche vlaggen, naar hun hotel begeleid. In een adres van verwelkoming wordt de « nimmer vergankelijke dankbaarheid en liefde van Ierland voor het roemrijke en historische Frankrijk uitgedrukt, hetwelk steeds de vriend en weldoener van Ierland in de bangste uren van zijn verleden is geweest. » Graaf de Flavigny zegde dank voor de diensten, welke de Iersche ambulance in den jongsten oorlog had bewezen, en herhaalde de verzekering van Frankrijk's genegenheid voor Ierland.

Zwitserland.

Men schrijft uit Bern: Acht dagen geleden heeft er een smartelijk ongeluk, bij eene beklimming van den berg Stockhorn plaats gehad. Twee jongelingen begaven zich, 's morgens ten zeven ure, op weg om die beklimming te beproeven en, ondanks al de aanradingen, wilden zij geenen wegwijzer meenemen. Daar zij maandag nog niet wegerkeerd waren, ging men hen opzoeken en men heeft huane lijken gevonden, bijna onkenneeljk geworden door eenen val in eene diepe kloof van den berg.